

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Idy Hanzelovej navrhovateľky a členiek senátu JUDr. Viery Nevedelovej a JUDr. Aleny Adamcovej, v právnej veci **L. H.**, zastúpenej J. H., proti odporkyňi **Sociálnej poisťovni-ústredie**, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o **úhradu navyiac vyplatenej sumy na starobnom a vdovskom dôchodku**, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 6Sd/43/2004-46 zo 14. novembra 2008, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 14. novembra 2008, č.k. 6Sd/43/2004-46, **p o t v r d z u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom krajského súdu bolo potvrdené rozhodnutie odporkyne z 9. októbra 2003, č. X., ktorým odporkyňa uložila navrhovateľke povinnosť vrátiť neprávom vyplatenú sumu 551 584 Sk na starobnom a vdovskom dôchodku od 14. apríla 1994 do 13. decembra 2002 z dôvodu, že navrhovateľka nesplnením svojej ohlasovacej povinnosti a vedomým prijímaním dávky spôsobila jej vyplácanie.

Krajský súd po doplnení dokazovania vyžiadanim si zistenia rozhodných skutočností prostredníctvom zastupiteľského úradu Slovenskej republiky vo Švédskom kráľovstve zistil, že podľa potvrdenia Migračného úradu Švédskeho kráľovstva zo dňa 26. mája 2008 navrhovateľke bol rozhodnutím zo dňa 22. marca 1994 povolený trvalý pobyt vo Švédsku

a štátne občianstvo Švédskeho kráľovstva navrhovateľka nadobudla dňa 10. januára 2005. Podľa všeobecných podmienok pre udelenie pobytu vo Švédsku je možné udeliť časovo-obmedzené povolenie na pobyt, ktoré umožňuje zdržovať sa v krajine viac ako 90 dní počas obdobia 6 mesiacov a neumožňuje pracovať bez osobitného pracovného povolenia. Povolenie k trvalému pobytu umožňuje vstúpiť, zostať a pracovať vo Švédsku bez časového obmedzenia. Sociálna poisťovňa vo Švédsku dňa 3. júla 2008 oznámila, že navrhovateľka sa prisťahovala do Švédska 19. septembra 1992 a bola jej priznaná penzia od októbra 2002, nakoľko podľa švédskeho zákona má osoba právo na zaručenú penziu, ak má bydlisko vo Švédsku desať rokov a ak bývala v krajine najmenej jeden rok pred rokom 2003. S poukazom na § 103 ods. 1 až 4 zák.č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení, § 106 ods. 1 a § 107 ods. 1 zákona, ktoré krajský súd vo svojom rozsudku citoval, dospel súd na základe zisteného skutočného stavu k záveru, že u navrhovateľky išlo o vedomé poberanie dávky, ktorá jej nepatrila a že navrhovateľka si nespĺnila svoju ohlasovaciu povinnosť – neoznámila, že rozhodnutím zo dňa 22. marca 1994 jej bolo udelené povolenie k trvalému pobytu vo Švédsku.

Proti rozsudku krajského súdu podala navrhovateľka odvolanie, v ktorom vyslovila nesúhlas s rozsudkom súdu, ktorý považuje za účelový a neberúci do úvahy skutočnosť, že navrhovateľka bola svoj pobyt vo Švédsku v roku 1992 nahlásiť Sociálnej poisťovni a na tom základe jej bol dôchodok poukazovaný na účet v banke. O povinnosti nahlasovať svoj ďalší pobyt nebola informovaná ani upozornená. Poukázala na to, že súd neberie do úvahy jej registrovaný trvalý pobyt na území Slovenskej republiky v Malackách, pričom dlhodobý pobyt vo Švédsku hlásila pred odchodom. Nebola tiež informovaná o možnosti požiadať o výnimku, aby mohla dôchodok poberať aj v zahraničí. Namietala ďalej, že jej rozsudok krajského súdu nebol priamo doručený, čím sa jej skrátila doba na vyjadrenie sa k nemu. V odvolaní navrhovateľky, ktoré podal jej právny zástupca sa napokon poukazuje na skutočnosť, že pojednávajúca sudkyňa nejednala nezaujato a pred pojednávaním, na ktoré sa zástupca navrhovateľky dostavil s časovým predstihom, bola už zástupkyňa odporkyne v pojednávacej miestnosti spolu so sudkyňou v priateľskom rozhovore, čo v ňom nevyvolalo pocit objektívnosti pri pojednávaní prípadu. Žiadala zrušenie prvostupňového rozsudku.

Odporkyňa žiadala prvostupňový rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd, ako súd odvolací, preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok a konanie, ktoré jeho vydaniu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné vyhovieť.

Odvolací súd poukazuje na skutkové zistenia vyplývajúce z rozsudku krajského súdu, ktoré sú podložené obsahom administratívneho spisu a dôkazmi vykonanými v súdnom konaní. Navrhovateľka nepreukázala, že by bola požiadala o výnimku z ustanovení § 103 ods. 1 a 2 zák.č. 100/1988 Zb. vzhľadom na svoj trvalý pobyt vo Švédsku, o ktorom informovala odporkyňu podľa obsahu spisu až listom zo dňa 7. septembra 2002, ktorým súčasne požiadala o zastavenie výplaty dôchodku na Slovensku. Uvedeným listom súčasne oznámila, že je prihlásená na pobyt u dcéry (vo Švédsku) od 19. septembra 1992. Obsah tejto dokumentácie vyvracia tvrdenie uvedené v odvolaní, že o svojom pobyte a možnosti poberania dôchodku počas pobytu vo Švédsku informovala a žiadala už v roku 1992 a preto zriadila účet pre poukazovanie dôchodku. Z dokumentácie dávkového spisu vyplýva, že žiadosť o zasielanie dôchodku na sporožirový účet bola podaná 22. októbra 1991 bez uvedenia súvislosti s dlhodobým pobytom v zahraničí prípadne bez žiadosti o výnimku podľa § 103 zákona.

V odvolacom konaní navrhovateľka neuviedla žiadne skutočnosti a dôkazy, ktoré by vyvrátili skutkové zistenia rozhodné pre uloženie povinnosti vrátiť neprávom poberanú dávku podľa §m 107 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb., t.j. splnenie ohlasovacej povinnosti o pobyte v cudzine, pričom nesplnenie tejto ohlasovacej povinnosti je v príčinnej súvislosti s vyplácaním dávok, hoci tieto nepatrili za čas, po ktorý sa navrhovateľka zdržiavala v cudzine trvale.

Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s dôvodmi rozhodnutia krajského súdu a preto ho ako vecne správny podľa § 219 OSP potvrdil.

Pokiaľ navrhovateľka v odvolaní namietala, že jej rozsudok nebol priamo doručený, odvolací súd nezistil porušenie ustanovenia § 49 ods. 1 OSP, podľa ktorého ak má účastník zástupcu so splnomocnením pre celé konanie, doručuje sa písomnosť len tomuto zástupcovi. Navrhovateľka také plnomocenstvo udelila svojmu zástupcovi 18. januára 2008 (čl. 27 súdneho spisu). Odvolací súd nezistil dôvod na pochybnosti o nezaujatosti pojednávajúcej sudkyne, napriek skutočnosti uvedenej v odvolaní o prítomnosti právnej zástupkyne odporkyne v pojednávacej miestnosti už pred pojednávaním. V odvolaní nebol vytýkaný

konkrétny obsah rozhovoru sudkyne so zástupkyňou odporkyne, ktorý by sa vzťahoval k veci samej a ani v zápisnici nie je zachytená žiadna námietka tohto druhu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 24. júna 2009

JUDr. Ida Hanzelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová